

Perinnebiotoopin kunnostus luonnonsuojelulain tuella

Vanhoja niittyjä, hakamaita ja metsälaitumia on mahdollista kunnostaa uudella luonnonsuojelulain tuella. Tuki myönnetään peruskunnostuksiin, esimerkiksi laitumen aitaamiseen, puuston raivauksiin, tai vaikkapa kedon tai ruovikon niittoon. Tuen tavoitteena on palauttaa hoitoon arvokkaimmat perinnebiotooppimme ja laajentaa perinnebiotooppien pinta-alaa. Perinnebiotoopit ovat monipuolisinta luontoamme ja ne ovat tärkeitä elinympäristöjä monille lajeille.

Millaiselle kohteelle voi hakea tukea

- Kohde on tällä hetkellä hoitamaton.
- Kohde ei ole ympäristösopimuksessa.
 - » Poikkeuksena kohteet, joissa erityisiä lajistoarvoja, esimerkiksi uhanalainen laji. Tehtävät toimenpiteet eivät kuitenkaan saa olla samoja, joita rahoitetaan jo ympäristösopimuksella.
- Kohteelle ei samoihin toimenpiteisiin ole myönnetty muuta tukea.
- Kohteen luontoarvot on riittävästi selvitetty
 - » Selvitys voi olla ELY-keskuksen tai Metsähallituksen perinnebiotooppi-inventointi tai viranomaisen arvio kohteen luontoarvoista.
- Tukea myönnetään luontoarvoiltaan arvokkaimmille perinnebiotoopeille.
 - » Etusijalla ovat Natura- ja luonnonsuojelualueella sijaitsevat kohteet tai arvokkaaksi inventoidut perinnebiotoopit (maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kohteet).
 - » Luontoarvoiltaan vaatimattomampia kohteita voidaan ottaa harkinnan mukaan. Esimerkiksi arvokkaita perinnebiotooppeja lähellä oleva kohde voi soveltua, mikäli sillä on jäljellä perinnebiotoopin piirteitä.
 - » Arvokkaita kohteita on kartoitettu perinnebiotooppien inventoinneissa. Aloite kunnostuksiin tuen avulla voi tulla myös ELY-keskukselta tai Metsähallitukselta, joilla on tietoa toimialueensa arvokkaimmista kohteista.
- Kunnostuskohteet suunnitellaan yhteistyössä maanomistajan kanssa ja niistä pyydetään aina maanomistajan lupa.

Mitä tuella rahoitetaan

- Tuki myönnetään tavarana tai palveluna.
 - » ELY-keskus, tai suojelualueilla Metsähallitus, voi esimerkiksi toimittaa kohteelle aita-materiaalit ja rahoittaa myös raivauksia, niittoa tai vaikkapa aitojen pystytystyön.
- Tuki on pääasiassa kertaluontoinen ja se myönnetään peruskunnostuksiin.
 - » Tapauskohtaisesti harkiten voidaan rahoittaa myös useampana vuonna tehtäviä hoito-toimia, esimerkiksi kohteella jossa on erityistä hoitoa vaativa uhanalainen laji.
- Peruskunnostusta voi olla esimerkiksi laidunalueen aitaaminen, pienimuotoiset raivaukset, ruovikon niitto tai niityn niitto käsin.
- Luonnonsuojelulaintuen kunnostusten jälkeen hoidon tulee jatkua esimerkiksi maatalouden ympäristösopimuksella.

Millaiset kohteet eivät sovellu tukeen

- Tuella ei voida rahoittaa esimerkiksi pellon tai metsämaan kunnostuksia. Kohteen tulee olla vanhaa perinnebiotooppia tai sinne on kehittynyt arvokasta perinnebiotoopeille tyypillistä lajistoa.
- Tuella ei voida rahoittaa niityn tai kedon perustamista esimerkiksi istuttamalla tai kylvämällä.

Miten haen tukea

- Tuesta kiinnostuneet voivat olla yhteydessä paikalliseen ympäristöasioita hoitavaan ELY-keskukseen (yksityismailla sijaitsevat kohteet sekä yksityiset suojelualueet) tai Metsähallitukseen (valtionmailla sijaitsevat kohteet sekä yksityiset suojelualueet).
- ELY-keskus tai Metsähallitus arvioi kohteen soveltumisen tukeen.
- Kohteelle laaditaan hoitosuunnitelma, joka pitää hyväksyttää ELY-keskuksella. Tarvittaessa myös ELY-keskus tai suojelualueilla Metsähallitus voi laatia hoitosuunnitelman.

Ympäristöministeriö käynnisti vuonna 2020 Helmi-elinympäristöohjelman. Helmi-ohjelmassa tartutaan Suomen luonnon köyhtymisen suurimpaan syyhyn: elinympäristöjen vähenemiseen ja laadun heikkenemiseen. Perinnebiotoopit ovat monipuolisinta ja uhanalaisinta luontoamme. Luonnonsuojelulain tuen rahoittaa ympäristöministeriö.

Lisätietoa:

Suunnittelija Sanna Haapala, Lapin ELY-keskus

sanna.haapala@ely-keskus.fi p. 050 407 3156

ym.fi/helmi/perinnebiotooppien-hoito

ymparisto.fi/helmiohjelma

ELINYMPÄRISTÖOHJELMA
LIVSMILJÖPROGRAM

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAH CIRÁÐEHUS